SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 91. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 14, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 14-го ТРАВНЯ 1993. Ч. 91. РІК С.

НАДІЙШЛО 200 ПРОЄКТІВ НОВОГО „САРКОФАГУ" ДЛЯ ЧАЕС

Київ (УНІАН). — Тут 10-го травня завершено працю над інженерно-технічним пляном спорудження нового надійного укриття над зруйнованим четвертим енергоблоком Чорнобильської Атомної Електричної Станції (ЧАЕС). На міжнародний конкурс, оголошений минулого року керівництвом України, надійшло понад 200 проєктів від різних фірм та приватних осіб з України, Росії, Білорусі, Великобританії, ЗСА, Франції, Німеччини, Австрії, Канади та Італії. Влітку цього року українські й закордонні експерти визначать кращий проєкт нового „саркофагу".

Кабінет Міністрів ухвалив рішення перепідпорядкувати нинішній „саркофаг" безпосередньо адміністрації ЧАЕС. Три роки тому було створено самостійне підприємство „Об'єкт 'Укриття' ", численні служби якого почали дублювати всі існуючі служби на АЕС. На нараді віцепрем'єр-міністер Юлій Йоффе проаналізував технічний стан „Укриття", тобто „саркофагу". Державному комітетові України з питань ядерної енергії доручено вжити вичерпних заходів для утримання безпеки „саркофагу".

На конференції трудового колективу Запорізької АЕС 10-го травня ухвалено звернення до Президента України Леоніда Кравчука, голови Верховної Ради Івана Плюща та прем'єр-міністра Леоніда Кучми. У ньому сказано, що „гальопуюча інфляція", падіння курсу карбованця привели до різкого зниження життєвого рівня працівників АЕС, падіння престижу їхньої праці. Завдяки високій кваліфікації запорізьких фахівців охоче беруть на атомні електростанції Росії, на яких заробітки у 5—6 разів вищі. Бракує працівників і на інших АЕС, і це може привести до зупинення цілих енергоблоків на атомних станціях України.

Відсвяткували День Перемоги

Київ (УНІАР). — Тут 8-го травня в Палаці Культури „Україна" відбулося святкування 48-ої річниці перемоги у Другій світовій війні. В урочистостях взяли участь Президент України Леонід Кравчук, голова Верховної Ради Іван Плющ, прем'єр-міністер Леонід Кучма, народні депутати та інші офіційні особи.

Президент Л. Кравчук звернувся до присутніх з вітальним словом і закликав „у наступному році святкувати разом, не поділяючи воїнів на 'своїх' і 'ворогів' ". Президент повідомив про заходи, що їх вживає керівництво України для поліпшення соціяльного захисту учасників війни. У березні підписано міжурядову угоду про пільговий та безплатний проїзд ветеранів на міському та міжміському транспорті в межах СНД.

На врочистих зборах виступили представники Збройних Сил України та ветерани війни. Один з них, голова Кримської організації ветеранів Резнєцов у своїй промові засудив становище Президента Кравчука та Уряду Л. Кучми, заявивши, що вони „розпустили націоналізм", який, на його думку, загрожує всьому людству. Його виступ присутні привітали авацією.

В той день у Києві відбулися також крайові збори героїв Совєтського Союзу і повних кавалерів Ордена Слави. Збори організовані з ініціятиви Президента та прем'єр-міністра України. Нині в Україні є 677 героїв СССР і 219 повних кавалерів Ордена Слави.

Наступного дня, 9-го травня, представники Союзу Комуністів України, Соціялістичної Партії України та Комсомолу поклали квіти до пам'ятника Ленінові, після чого разом з ветеранами війни під червоними прапорами вирушили Хрещатиком до пам'ятника Ватутіну і пам'ятника Слави. Учасники маніфестації несли також портрети Леніна, Сталіна та гасла „Ленін жів, Ленін будет жіть вєчно!", скандували „Хай живе СССР" російською мовою і співали „Широка страна моя родная".

Парлямент Франції обговорює новий закон про громадянство

Париж. — У вівторок, 11-го травня, в парляменті Франції розпочалися дебати з приводу запропонованого урядом Балладюра проєкту нового закону про громадянство. Відомо, що старий закон, який існує вже 100 років, надає французьке громадянство всім, хто народився на території Франції. Закон є чинний від 1889 року, його було прийнято з метою збільшити армію країни, в якій до цього часу існує загальна військова повинність.

Згідно з новим законом, підготовленим міністром юстиції П'єром Меєньєрі, відтепер отримання громадянства не буде відбуватися автоматично. Діти з іммігрантських родин, котрі народилися у Франції, по досягненню повноліття мусять подавати прохання на громадянство. Міністер юстиції вважає, що новий закон не матиме негативних вислідів для дітей іммігрантів, 20,000 яких річно дістають громадянство Франції. Однак тепер ця акція з автоматичної стане свідомою.

Проти проєкту виступила парляментарна опозиція комуністів і соціялістів. Вона трактує проєкт нового закону як спробу правоцентристського уряду „легіалізувати фашизм".

В понеділок, 10-го травня, в Парижі відбулася масова демонстрація противників нового закону про громадянство. Особливо вони протестували проти однієї з поправок, згідно з якою претенденти на громадянство не матимуть такого права, якщо відбули понад шість місяців у тюремному ув'язненні.

Дебати в парляменті триватимуть до кінця цього тижня.

Б. КЛІНТОН ХОЧЕ ПОСЛАТИ ВІЙСЬКО В МАКЕДОНІЮ

Вашінгтон. — Президент Билл Клінтон повідомив, що розглядає можливість відправлення підрозділів американських сухопутних сил в Македонію. Таким чином він підтвердив опубліковане в цей день в газеті „Волл Стріт Джорнал" повідомлення про те, що Білий Дім обговорює пропозицію післати в цю колишню югославську республіку військо у складі сил ООН для підтримки миру.

За словами неназваного офіційного представника Адміністрації, якщо ЗСА пішлють у реґіон миротворчі сили, то це попередить розповсюдження на Македонію громадянської війни. Білий Дім, пише „Волл Стріт Джорнал", розглядає цей крок як пробну кулю, перед тим як післати коло 20,000 військовослужбовців ЗСА у Боснію і Герцеговину після підписання там мирного пляну Венса—Овена.

Посилання американських військ у Македонію — це „одна з можливостей", сказав журналістам Б. Клінтон. „Політика ЗСА в цьому реґіоні має дві цілі, — підкреслив Президент. — Поперше, ми хочемо обмежити маштаби конфлікту в Боснії (тобто не дати йому розповсюдитися на сусідні країни). Подруге, ми хочемо покласти йому кінець, покінчити з 'етнічними чистками'. Ми продовжуємо обговорювати і в себе, і з европейськими союзниками різні варіянти дій, однак ще не зробили остаточного вибору... Маю надію, що нам вдасться досить швидко розробити зі союзниками спільний підхід до розв'язки югославської кризи".

Президент заперечно відповів на запитання, чи можна порівнювати нинішні події у Боснії з війною у В'єтнамі. „У В'єтнамі йшла по суті громадянська війна, і З'єднані Стейти взяли в ній участь, підтримавши одну з воюючих сторін, — сказав Б. Клінтон. — Ми не маємо наміру повторювати такий крок у Боснії, однак це не означає, що З'єднані Стейти залишатимуться осторонь".

ДОПОВІДЬ ГЕН. В. МУЛЯВИ

Нюарк, Н. Дж. — Головна управа Об'єднання бувших Вояків Українців в Америці та Головна управа Братства Першої Української Дивізії УНА влаштовує інформаційні доповіді генерал-майора Володимира Муляви, начальника Соціяльно-психологічної служби Збройних Сил України, члена Колегії та начальника Управління Міністерства Оборони України, доктора філософії. Доповіді будуть виголошені в наступних місцевостях: у Нюарку, Н. Дж. — у п'ятницю, 14-го травня, в залі церкви св. Івана Хрестителя, о год. 7:30 вечора; в Ню Йорку — у суботу, 15-го травня, в УНДомі, 142 Друга евеню, о год. 5:30 по полудні; у Филаделфії — у вівторок, 18-го травня в УОКЦентрі о год. 7-ій вечора.

Спілка підприємців невдоволена Національним Банком України

Київ (УНІАР). — Тут 10-го травня відбулося засідання Президії правління Української Спілки Промисловців і Підприємців (УСПП). Учасники наради піддали різкій критиці кредитно-фінансову політику Національного Банку України (НБУ).

Керівники УСПП запропонували Урядові проєкти шістьох декретів, які, на думку авторів, сприятимуть поліпшенню економічної ситуації в Україні. Проєктами передбачено: заборону Національному Банкові України займатися комерційною діяльністю, скасування митних тарифів на імпорт сировини в Україну, відмова від квот та ліцензій при експортуванні української продукції до країн — членів СНД, проведення акціонування державних підприємств, створення в Україні вільних економічних зон, запровадження програми енергозбереження на державних підприємствах.

Проєкти декретів обговорені за „круглим столом" з участю керівників УСПП, Міністерства Економіки, Міністерства фінансів і Національного Банку України. В обговоренні взяли участь: перший віцепрем'єр-міністер України і голова УСПП Василь Євтухов; голова правління НБУ Віктор Ющенко; голова Ради підприємців при Кабінеті Міністрів Володимир Сумін; відомі науковці-економісти Володимир Пилипчук та Володимир Черняк. Прогноза економічної ситуації в Україні, яку змалювали промовці, досить невтішна, але УСПП має можливість і бажання підтримати Уряд та надати йому допомогу у запровадженні ринкових відносин в Україні.

День Скорботи відбудеться в Ню Йорку

Ню Йорк. — Крайовий Комітет Вшанування Жертв Голоду в Україні повідомляє, що центральне відзначення відбудеться у вівторок, 1-го червня ц. р.

Цього дня, „День Скорботи", відбудеться симпозіюм в Українському Інституті Америки, 2 схід 79-та вул. в год. 1-ій, в якому візьмуть участь представник України до ООН Віктор Батюк, член Комісії Конгресу ЗСА в справах Голоду України, конгресмен Бенджамин Гилман та д-р Джеймс Мейс, свідок голоду Любов Дражевська та професор Сити коледжу Генрі Гуттенбах. В год. 7-ій вечора того ж дня у катедрі св. Патрика в Ню Йорку будуть екуменічні відправи в намірені жертв голодомору в сослуженні неукраїнських і українських церковних достойників при співучасті українського нюйоркського хору „Думка". Комітет закликає українську громаду до численної участи.

Д. Павличко виступить на пресовій конференції

Ню Йорк (УІА). — Як уже інформовано, Український Інститут Америки відзначує своє 45-річчя в неділю, 16-го травня, о год. 12:30 пополудні, запросивши на свого головного доповідача голову Комісії Верховної Ради в закордонних справах депутата Дмитра Павличка.

В понеділок, 17-го травня, о 9-ій год. ранку в приміщеннях УІА відбудеться пресова конференція з Д. Павличком, що її влаштовує американська фірма публічних зв'язків з Вашінгтону.

Квитки на бенкет, який відбудеться в готелі Плаза в Ню Йорку, можна замовляти, телефонуючи на числа (212) 288-8660 або (718) 544-2069.

Клівлендці привітали світових першунів з України

Клівленд (С. Кікта). — Прилетілих з Сінсінаті у складі групи найкращих світових ковзанярів — representантів України, олімпійського першуна з 1992 року Віктора Петренка і першунку світу в 1993 році Оксану Баюл тут, на летовищі Гопкінса у Клівленді, у вівторок, 11-го травня, о год. 4-ій по полудні зустріла немала група українців клівлендського поселення під проводом голови УЗО мгра Василя Ліщинецького, голови УСК „Львів" Івана Росула і отців з православного собору св. Володимира в Пармі, протопресвітера і декана Степана Ганкевича й Івана Наконечного.

Крім усних вітань і знимок, увагу подорожуючих на прибуття українських визначних гостей привертали численні транспаранти, прапори і квіти та народні одяги вітаючих, а були ними поселенці трьох поколінь.

Зворушені гості щиро дякували і уділяли чекаючим у черґах свої автографи.

Вітання не могло продовжуватися, бо спонсори з великої компанії „Кембел суп" з Сінсінаті мусіли своїх ковзанярів вести на вечірній показ у великому критому стадіоні Колісеум у Річфілді, що положений між Клівлендом і Акроном.

З найкращими ковзанярами України у мистецькій їзді на льоду, Оксаною Баюл і В. Петренком, була також їхня тренерка Галина Змієвська з Одеси.

Щоденник „Плейн Дилер" надрукував у числі з 11-го травня статтю Денниса Манолофа про показ фігурної їзди у Колісеї і майже в цілості присвятив її точним відомостям про першунів з України.

„Авіялінія Україна" розпочала самостійний етап

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Начальний директор Українського Об'єднання Цивільної Авіяції „Авіялінії Україна" Леонід Погребняк відвідав Український Народний Союз в товаристві генерального консула України у Ню Йорку Віктора Крижанівського, щоб поділитися радісною вісткою, яка завершила його коротке перебування в ЗСА. Вкінці з днем 9-го квітня „Авіялінія Україна" здобула окрему ліценцію на перелети до ЗСА та із ЗСА, не спираючись, як досі на „Аерофлоті".

В канцелярії Екзекутиви УНС (сидять, зліва): Л. Погребняк і У. Дячук, (стоять, зліва): В. Крижанівський і В. Сохан.

На відвідинах в УНС гість пояснює цілу складну справу осягнення міжжержавної угоди на лети окремої лінії і чому так довго тривало, щоб „Авіялінія Україна" осягнула свою ціль.

Досі „Авіялінія Україна" мусіла користуватися дозволом, що його вже від довшого часу має „Аерофлот" і через це бюро треба було погоджувати усі справи полетів в Україну чи з України.

Тому, що часто чуться серед українських пасажирів „Україна" питання, куди плинуть їхні гроші, якими вони платять за квитки, начальний директор української авіялінії виявнює, що його підприємство користується лише бюро „Аерофлоту", але приходи із усіх фінансових трансакцій відходять в Україну, за винятком 15% бюрових коштів.

Він також розповів історію постання і перших кроків на міжнародній летунській арені української авіялінії. Вона фактично заснувалася в 1991 році, коли після розпаду СССР в Україні залишилися літаки для цивільних летів у числі понад 1,000 — однак усі спосібні лише для полетів внутрі України, а не через океан. Отже випозичено їх — такі ІЛ — 62 М, за який треба було платити, а вітак закуплено сім таких самих літаків совєтського виробу в Польщі за 15 міл. дол. Спершу, як вияснює Л. Погребняк своїм діловим способом, не було навіть української емблеми на літаках — тепер вже на кожному літаку є тризуб та не може бути сумніву, що це частина „Авіялінії Україна".

Він також звертає увагу на ряд інших складних проблем, перед якими постійно ще стоїть ця молода летунська лінія, і це важке

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

ЦИМИ ДНЯМИ СТОЛИЦЮ Ірану відвідав колишній чемпіон світу боксер Мохаммед Алі, який до переходу в ісламську віру мав ім'я Кашелюс Клей. В Теграні Алі вклонився могилі засновника Ісламської республіки Іран аятоллн Хомейні, відтак відвідав місто Мешхед, де знаходиться меморіяльний комплекс Рези — одного з найбільш шанованих шіїтських імамів.

В ІНДІЙСЬКОМУ МІСТІ Мадрас розпочався суд над убивниками колишнього прем'єр-міністра Раджіва Ганді. Безпосереднім виконавцем злочинної акції була молода жінка, яка перед початком демонстрації підійшла до Р. Ганді, тримаючи під одежею бомбу. Терористка-самовбивця належала до сепаратистської групи „Тигри визволення Таміль ілляму", яка домагається створення на території сусідньої Срі Лянки незалежної держави тамілів. Це політичне вбивство було формою протесту екстремістів проти дій індійського уряду, спрямованих на мирне розв'язання етнічної кризи в Срі Лянці.

РАДА ЕВРОПИ ВИРІШИЛА прийняти до складу своєї організації Литву, Естонію і Словенію. Разом з ними усіх країн-членів стане 29. Згідно зі статутом Ради Европи, до неї можуть бути прийняті лише ті країни, уряди яких вибрано демократичним шляхом. Рада Европи була першою організацією, покликаною згуртувати демократичні европейські держави. В останні роки більшість попередніх функцій перейшла до Спільного ринку.

ІРАКСЬКИЙ УРЯД має намір запровадити більш суворі закони щодо осіб, які фальшують іракські динари. Нове законодавство передбачає і кару смерти. Цей захід вжито з метою стримати знецінення національної валюти, котре відбудеться у висліді дворічного застосування проти Іраку міжнародних економічних санкцій.

ПАРТІЯ КОЛИШНІХ комуністів Італії, яка тепер називається Демократичною, зазнає великої політичної поразки, якщо судові органи визнають її лідерів причетними до зловживань службовим становищем, зокрема до хабарництва. В понеділок, 10-го травня, прокуратура Міляну видала накази на арешт 14-ох колишніх комуністів, обвинувачених в отримуванні хабарів.

КЕРІВНИЦТВО СПІЛЬНОГО ринку прийняло рішення виділити для Румунії допомогу в обсязі 161.2 міл. дол., які будуть спрямовані на розвиток приватного підприємництва в країні і на реформу її політичної системи.

ЧЕСЬКА ПОЛІЦІЯ унеможливила атентат на президента Вацлава Гавела. Заарештовано п'ять чужинців, громадян колишньої Югославії. Спостерігачі пов'язують спробу замаху на В. Гавела з його недавнім виступом у Вашінгтоні, де він порівняв наставлення світової спільноти до конфлікту у Боснії з поступками Заходу Гітлерові в 1938 році. Президент Чехії також висловився за міжнародну воєнну інтервенцію проти Югославії.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II під час своєї подорожі Сицилією звернувся до 200 в'язнів тюрми в сицилійському місті Кальтаніссета, серед яких є чимало членів місцевої мафії. Приймаючи від в'язнів скромні дарунки — вишитий обрус і малюнок — Іван Павло II поблагословив їх і закликав використати здібності й таланти в чесному житті після звільнення з тюрми.

В АМЕРИЦІ

У ВІВТОРОК, 11-го ТРАВНЯ, демократи в Сенаті перевали республіканське гальмування у схваленні законопроєкту, ціллю якого є збільшити реєстрацію виборців майже на 50 міл. осіб. Схвалення перейшло голосами 63 до 37 з шістьма республіканцями, які підтримали у цьому випадку 57 демократів. Законопроєкт передано до Білого Дому, а президент Билл Клінтон обіцяв його негайно підписати. Це вказує, що можна прорвати спроби партійного гальмування, якщо справа цього вимагатиме, бо сенатори починають частіше прислухатися до думок своїх виборців. У законопроєкті, який, до речі, вже обговорюється впродовж п'яти років, наказується стейтам дати можливість громадянам реєструватися до голосування в таких стейтових установах як бюро автомобільного транспорту, військових рекрутських станицях та бюрах урядової допомоги для незаможних.

ПРЕЗИДЕНТ БИЛЛ КЛІНТОН заявив, що застановляється над висилкою американських збройних сил до Македонії, одної з республік колишньої Югославії, на допомогу міжнародним миротворчим військовим частинам. Крім того він уважає, що завданням цих американських військових частин також є не допустити до поширення боснійсько-герцеговинського конфлікту до таких країн як Албанія, Туреччина та Греція. Бо на думку президента це є першим завданням світової спільноти, а тоді призадуматися над тим, як цей конфлікт полагодити та припинити „етнічні очищення".

ЛАВА ПРИСЯЖНИХ Федерального окружного суду в Мангеттені у вівторок, 11-го травня, вирішила, що Нюйоркський міський університет порушив право свободи вислову д-ра Леонард Джефріса, коли звільнив його з посади керівника департаменту неґритянських студій у Сити коледжі, тому що його минулорічна доповідь мала расові натяки. Рішення присяжних залишено у руках судді Кеннета Конбоя, який тепер мусить вирішити чи д-ра Л. Джефріса мають поновити на праці керівника департаменту неґритянських студій. Лава присяжних, однаке, ще дальше застановляється над тим, чи д-рові Л. Джефрісові належиться будь-яка грошова винагорода.

ВИСТУПАЮЧИ НА ПРОГРАМІ телевізійної мережі Сі-Бі-Ес „Цього ранку", Росс Перо, колишній кандидат на президента ЗСА, заявив, що президент Билл Клінтон намагається зробити надто багато заскоро та що його плян охорони здоров'я може бути приреченний до „катастрофічного упадку". Він також твердив, що охорона здоров'я не є таїною, тому праця групи, що займається цією справою повинна б бути більш відкритою для публіки.

ЗСА ДОСТАВЛЯТЬ 10,000 шоломів і 6,500 захисних камізельок для персоналу Організації Об'єднаних Націй у Камбоджі, які там перебувають для того, щоб контролювати переведення перших вільних виборів. Крім того ЗСА пішлють до Камбоджі ліки. Дії Вашінгтону викликані тим, що в останніх шістьох тижнях службовці ООН у Камбоджі зазнали понад 100 нападів зі сторони „червоних хмерів", які бойкотують ці вибори.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to

Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на: Svoboda

Статті і дописи підписані авторами не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Президентові не вільно помилятися

Староримська пословиця стверджує, що „Помилка — людська річ". Усі помиляються, нема непомильної людини. Папа Римський непомильний тільки в інтерпретації Святого Письма, зрештою робить помилки, за які можна його критикувати. До речі: неприхильна політика теперішнього Папи супроти Української Католицької Церкви — хоч він перший наступник святого Петра, який говорить по-українськи — є помилкою, дуже прикрою вірним УКЦеркви. Ні одна людина не є досконала, але людина на високому відповідальному становищі мусить вважати, щоб не помилятися, бо її помилка мститься на ній і шкодить народові.

У престижевому американському тижневому журналі „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" 10-го травня ц. р. появилася редакційна стаття п. з. „Дайте Клінтонові шанс". Там сказано, що Билл Клінтон виявив у минулорічній виборчій кампанії велику енерґію і витривалість, але ставши президентом, він і гурт його найближчих співробітників зробив низку поважних помилок. Замість зосередитись на економіці, яка була центральною проблемою останньої виборчої кампанії, він, Президент, пішов кількома своїми рішеннями так яскраво „наліво", що викликав спротив в одностайному з ним демократичному Конґресі та спричинив обниження своєї популярности в суспільстві. У передвиборчій кампанії він заперечував, наче він ліберал, але його два найперші ходи — пропозиція допущення гомосексуалістів до служби в усіх родах збройних сил та скасування всіх існуючих обмежень для жіночих абортів — перекреслили його запевнення, що він „поміркований".

Замість обмежитися покищо до редукції державних видатків, щоб зліквідувати величезний дефіцит державного бюджету, головну причину економічної рецесії, — він виступив із проєктами державної опіки над здоров'ям громадян із пляном очищення довкілля, з пляном допомоги студентам, — усі ті пляни й пропозиції у теорії дуже гарні і потрібні, але у практиці пов'язані з велетенськими видатками, що їх покривати можна з нових податків. І це налякало широкі кола громадян, у тому числі ту „середню клясу", якій обіцяв він був податкову полегшу. Билл Клінтон зробив дві великі помилки: 1) прийнявши у своїй виборчій кампанії цинічний принцип Макіявеллі „Всі засоби добрі, які ведуть до цілі", зробив на всі сторони стільки обіцянок, що їх трудно виконати і 2) утотожнив власний ліберальний світогляд із настроями широких верств суспільства.

„ЮС Нюз енд Ворлд Репорт", злагіднюючи свій докір Президентові, правильно пригадує помилки його попередників. Це правда, що в останніх 30-ти роках один тільки Роналд Реґен урядував повні дві каденції. Це у свіжій пам'яті величезні помилки Джорджа Буша, свого часу найпопулярнішого від часу Д. Д. Айзенгавера, — який загирив ту популярність і програв вибори. Нас, українців, найбільше болить помилка теперішнього Президента, що він бачить на Сході Европи тільки Росію і — видно — повторяє помилку двох своїх попередників у Білому Домі, які орієнтувалися на московський „центр", як ніби ґаранта миру і стабільности в Евразії. Це добре, що Президент і його державний секретар Воррен Кристофер прагнуть покласти край сербському імперіялізмові, який поставив Сербію нарівні із гітлеризмом і сталінізмом.

Але демократія від Атлантику по Урал не закріпиться на фундаментах комуністичної сатрапії — без активної прихильности і допомоги від західнього світу, з Америкою у проводі, — не тільки для Росії, але й Україні та іншим усамостійненим країнам, які борються з труднощами комуністичної спадщини. Правильна порада — дати шанс Президентові, але хай той шанс не буде змарнований із шкодою такої волелюбної країни, як Україна.

КИТАЙ ПРОДОВЖУЄ утримувати першість у звіті за кількістю смертельних випадків у копальнях країни. В минулому році загинуло 9,683 шахтарів. Цими днями у наслідок вибуху метану в шахті поблизу Пекіну загинуло 32 китайських вуглярів. Причиною трагедії найчастіше стає недотримання правил безпеки праці.

Микола Бараболяк

РЕФЕРЕНДУМ — „ХАРАШО". А ЩО ДАЛІ БОРІС НІКАЛАЄВИЧ?

Насправді референдум вийшов дуже корисно для Єльцина: 57.4 відс. за ним, якщо йдеться про довір'я до нього; 53.7 відс. у питанні про його соціо-економічну політику; аж 70.6 відс. голосуючих заявилось за нові вибори до парляменту; а тільки 30.9 відс. апробувало нові вибори президента. В голосуванні взяло участь 69 млн. виборців на 107 млн. зареєстрованих, тобто приблизно 65 відс. Перемога це, приймаючи демократичні стандарти Заходу, величезна! Клінтон був обраний президентом релятивною більшістю 43 відс. голосуючих, тобто не дуже багато більше як четвертиною реєстрованих виборців. А хто хоч би звертає на це увагу.

У демократичних державних системах загальноприйнято принцип, що кожний громадянин має мати нагоду користуватися виборчим правом. А як не користується, то Бог із ним! Це його „бед лак". У колисці парляментаризму — Великобританії — прем'єр-міністер може (за апробатою королеви, але не було досі випадку, щоб Корона не пішла за рішенням більшости у парляменті!) скликати нові вибори кожного часу, які не були б мотиви такого рішення. Подібно в інших передових демократіях світу рішення про скликання передчасних виборів і відклик до виборців, коли вирине якесь контроверсійне питання, уважається одною з досягнень демократії.

Не так розуміють демократію російські партократи. Щоб забезпечити собі владу на якнайдовше, вони піднесли питання можливих передчасних виборів до рівня високої конституційної ваги, встановивши, що для переведення передчасних виборів треба згоди не звичайної більшости голосуючих, а кваліфіковану більшість зареєстрованих виборців. Якщо числити віддані у російському референдумі голоси за прийнятими у демократіях принципами, то за новими виборами було, як згадано, 70.9 відс. голосів, а не 44.8 відс. як приймається коли вважати обов'язуючим схвалений партократичною більшістю закон.

Щастя ще Верховний Суд Російської Федерації, (обраний комуністами у Верховній Раді), мабуть, щоб ганьба і сором про нього пішла по всьому світу, рішив, що для двох перших питань референдуму вистане для їх важливости більшість відданих голосів, а не зареєстрованих, бо це радше тільки опінії.

Мавши на увазі вищесказане про вагу, чи сумніви, в питанні про можливість нових парляментарних виборів, а тим самим вибрання нової визволеної від корміги партокартів Верховної Ради, і відсунення перешкод, які вона ставить при переведенні економічних реформ і демократизації системи, треба спитати: тож яке нині становище Єльцина? Що йому робити, щоб таки перебороти залишки автократії, а може навіть і повернення її до влади?

Береться до уваги такі можливості: 1) все ж таки не треба антагонізувати автократичну мафію, бо в неї сильне запілля в терені; може дійти до небезпечної конфронтації, а навіть кровопролиття; ніхто не певен становища війська; то ж переборювати з Хазбулятовим і „компанією" пробувати, чи все ж таки не вдасться в рамах діючої системи схвалити Конституцію в цій Верховній Раді. А що коли це не вдасться? Тоді скликати друге референдум про принципи нової Конституції, і коли це перейде, провести на цій підставі вибори до нового парляменту, який остаточно схвалить текст нової, процедура затяжна. Тож гарячіші голови й оптимісти радять ще таке: 2) доки існує цей патократичний парламент, нічого путнього з переговорів з партократами не вийде. Треба втяти ножем. З'єднавши собі провінційних, хай і партократичних лідерів, відповідними принадами, встановити президентським указом принципи нової Конституції і нового виборчого права згідно з її засадами; провести вибори; дати новому парляментові схвалити остаточний текст Конституції.

Коли б Єльцин остаточно рішився провести реформу таким „революційним" способом, що виглядає правдоподібним, бо він газардист і на тому досі не програвав, то підійметься крик на ввесь світ, що він прямує до диктатури, що хоче бути модерним „самодержавцем" і подібне. Та на мою думку, він іншого виходу навіть не має. І щаслива Росія, що має такого лідера! Світ уважає його чи не першим істинноросійським демократом, тому його як автократа-аґресора не лякається. Деякі його потягнення останніми часами як принижування впливів Руцкого вказують на те, що Єльцин таки збирається схопити всяких Хазбулатових за чуприни і їх присмирити. Щасти йому Бог! А нам треба за подіями в Москві стежити. Бо не копіюється їх переважно поневолі в Україні?

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Яр. Климовський

Балетний виступ у Філядельфії

Цей виступ відбувся 1-го травня в год. 8-ій вечора в залі УОКцентру. У першій частині спектаклю було вісім балетних точок, переважно дуетів. Виступали: Ірина Матіяш-Бойцов, прима-балерина та її чоловік Олександер Бойцов, балетмайстер — свого часу обоє виступали як солісти Балетного ансамблю в Донецьку. Крім них ще виступали: Гедер Лейсі, Сін Шрейдер, Ерін Ленгін, Тім Ірлі, Мелінда де Саа — всі з балету Пенсильвенської балетної академії та десятилітня талановита Кендіс Гебден, що ледве 8 місяців учиться в балетній школі названої академії: робить подиву гідні поступи.

І. Матіяш та О. Бойцов виступали в „Пагіта", музика Міркуса, хореографія, Маркуса Петіпа, „Лебедине озеро", , „Лускунчик" і „Шехеризада". Згадана К. Гебден виступила з О. Бойцовим у точці „Червона шапочка та вовк" з великим сценічним успіхом. Взагалі всі виконавці першої частини програми мали заслужені оплески, та все ж найбільше оплескувано подружжя Бойцових. Володимир Шумейкін є мистецьким керівником Балетного ансамблю. Він виступав у балетах Львова, Одеси та Донецького. Галина Шумейкін, проєктант костюмів, свого часу виступала в львівському й одеському Балетах і була мистецьким керівником й хореографом Школи Танку в Донецькому й очолювала педагогічний персонал у складі вісьмох осіб.

Другу частину програми виповнила картина за текстом Данте „Франческа да Ріміні", музика Чайковського, хореографія Володимира Шумейкіна. Даруємо собі лібретто, бо воно непотрібно зайняло б багато місця. Обсада цієї балетної картини: Франческа — Ірина Матіяш, Павль — Михайло Крочак. Джотто — Олександер Бойцов, дами: Мелінда Генрі та Дебора Постер.

Ірина Матіяш як Франческа передала залюбленість у Павля. Бойцов як Джотто передав свою любов до Франчески ціною жорстокости до свого брата Павля. Роля І. Матіяш заслуговує на найвищу оцінку, головним чином — її танцювання на пуантах, тобто на пальцях ніг, її підіймання ніг угору впроваджує глядача в подив. О. Бойцов — це балетник з великим досвідом, як і його дружина.

Михайло Крочак, наш молодий українець з Філядельфії, посвятив себе балетові. Після університетських студій, завершивши добру балетну школу, став професійним балетником. Він член трьох американських балетних компаній, у яких виступає вже декілька років у головних ролях. Недавно грав головну ролю в „Лускунчику", про що позитивно відгукнулись „Філядельфія Інкваєрер" і „Нюз" як Павль у „Франческо да Ріміні", свою ролю у цій балетній картині опанував до нюансів і виконав її блискуче.

У нього не тільки дуже добрий вишкіл, але вроджений хист до балету. Він своєю поставою та виконанням своєї ролі, поруч чоловічої вроди, захоплює глядача. На тлі балетного спектаклю він у ніякому разі під технічним поглядом не поступався Бойцову. Програму заповідав українською й англійською мовами М. Кострицький. Зразу було пізнати, що він має акторський вишкіл. До речі, цей вишкіл він дістав у Театральній Студії, що нею керував Володимир Шашаровський.

Жаль, що публіки було тільки половина залі, бо балетний виступ був цікаво змонтований і проходив на високому мистецькому рівні.

Осип Труш

ДЕЩО ПРО ЯДЕРНУ ЗБРОЮ УКРАЇНИ

У вересні 1992 року голова Верховної Ради України Іван Плющ відвідував Вашінгтон у справі налагодження економічних справ і ядерного роззброєння України, то під час цих нарад мав місце діялог між офіційним представником Національної ради безпеки (НБР) ЗСА і Плющем, який свідчить, що Україну толерується, так як мачуха чужу дитину і без належної пошани, яка належиться самостійній й суверенній державі. Про цей діялог й інші цікаві ревеляції пише у престижевому тижневику „Ді Волл Стріт Джорнал", кореспондентка цього часопису Наталія Федущак. А що цей діялог звучав в принизливому дипломатичному тоні для Українського Уряду, то постараємося його відтворити, щоб читач мав кращу уяву, якою під сучасну пору є офіційна настанова закордонної політики ЗСА. Правда, не була вона ідеальної і за през. Буша, але в адміністрації Клінтона набрала ще більш неґативного тону. Але повертаймося до тексту діялогу.

Отже представник НБР почав давати Іванові Плющеві довгу лекцію про те, що мовляв Україна зобов'язана й повинна підписати ядерну угоду для здачі ядерної зброї, закінчивши такими твердженнями, „Ви мусите мати економічну реформу, а в парі з тим позбутися ядерної зброї, бо в іншому випадку взаємовідносини поміж ЗСА і Україною будуть знівечені". Іван Плющ після короткої мовчанки запитався: „А про які взаємовідносини говорите?" На цьому ця зустріч закінчилася. Коментарі тут зайві, бо в сучасну пору — це є офіційна лінія теперішньої Адміністрації президента Клінтона.

І саме тут вкринає питання, а що має у цій ситуації робити Україна? Не маємо на меті давати українському Урядові лекції, що він має робити, бо будучи членами діяспори ми до цього не є покликані, а подруге це було б ненормальним і нездоровим явищем, однак ми зобов'язані висловити свої погляди й думки стосовно цих важливих проблем. Наші побажання, як цієї частини українського народу, що живе в діяспорі можуть бути допоміжним фактором, коли за своїми спроможностями, будучи громадянами даної держави, станемо впливати й переконувати ці уряди про наші справи. У цій площині ми можемо багато помогти українському Урядові переборювати перешкоди, які ставлять йому неприхильні нам урядові чинники ЗСА разом з Росією й іншими.

Будучи обсерваторами цього постійного тиску на Україну, приходимо до висновку, що віддаючи стратегічну ядерну зброю Росії, як це вже сталося з тактичною, і то без ніяких вислідів, то тоді Україна стала б майже безборонною й була б неначе васалом Росії, примушеною виконувати її імперський диктакт. Маючи це постійно на увазі потрібно знайти вихід з цієї ситуації і стати не підметом, а паном ситуації. Такий вихід за словами Івана Деркача є можливим, але про це пізніше.

Коли розпався СССР, то Україна силою факту одідичила ядерний арсенал, який лишився на території України. У цьому арсеналі одержано 1,656 ядерних головок далекого засягу монтованих на 46-ох ракетах типу СС-24 і 130 ракет типу СС-19 і крім цього 37 далекосяжних бомбовиків. Але бойово-наступальне спрямування цих ракет залишилося під контролею Росії під командою ракетної армії. Пізніше ядерний арсенал віддано під контролю самостійних держав Співдружности Незалежних Народів (СНД), а в дійсності контроля залишилася в руках Росії. Тому постійною заковикою було і далі є для українського Уряду, що у своєму первісному стані ці ракети були прицілені на ЗСА, а це до

(Закінчення на стор. 6)

Василь Васлашко,
Київ

Сосна алепська

Росте рівненько пагін, але згодом
Схиляється до півдня, звідки родом, —
Росте в бік Сирії, стримить навскіс.
Мов руки, віти розгортають ліс.
До моря простягаються, мов крила...

Сосна вітчизну другу звеселила.
Та й першу любить, прагне у політ.
На злеті, не в падінні скільки літ!
Душею тут і до Алеппо лине...

За вдачею душа алепська, сину,
Нагадує мені чомусь людину,
Яку жбурляла доля, як билину,
Одненьку, кволу, часом на чужину!

Та навіть через неможливе, сину,
Звелася кроною життя людина —
І в світ новий вкорінена родина,
Гордиться нею друга батьківщина.

Та дух високий не зламали зміни,
Людина ця і за морем — українець!
Росте на благо іншої країни,
А глянь як хилиться до України!

(З нової книжки п. з. „Чи Україні ти — син"?, Україна)

НЕУСПІШНА ГАБІЛІТАЦІЯ Й ПОМИЛКОВА ДІЯГНОЗА НЕДУГИ І. ФРАНКА

(За есеєм Романа Горака „Жінка, котра була поруч" зреферував Володимир Барагура)

I

Клопоти й нещастя не ходять одинцем. Так трапилося й другому по Шевченкові велетневі, поетові, письменникові, вченому, журналістові й громадсько-політичному діячеві Іванові Франкові. Поступовець-соціяліст, який боровся за людську гідність і за права нижчих прошарків та за волю українського народу, Іван Франко мав проти себе більшість української консервативної інтеліґенції, зокрема клерикалів, які посуджували його в безбожництві, польську інтеліґенцію й верхівку, яка займала передові адміністраційні місця в Галичині, польську вулицю та австрійську розвідку й жандармерію, а пізніше, коли Франко одружився з Ольгою Хоружинською з т. зв. Великої України, теж царсько-російську жандармерію.

Шлюб 30-літнього Франка з 22-літньою Ольгою відбувся 16-го травня 1888 р. в Павлівській церкві в Києві. Після вінчання молодята поселилися у Львові в партеровому дімку на вул. Ґолемб'я (Тепер Глібова) ч. 9. Тому що Франкова дружина походила з українських земель під царською імперією, її називали „росіянкою", а в кращому випадку „малорусинкою" та ставилися до неї з резервою з уваги на відмінний стиль життя. Місцева українська інтеліґенція уникала їхнього товариства і Франки жили ізольовано. Сам Франко жалівся — „живемо як пустельники".

Незабаром родина почала збільшатися приходом на світ дітей, які родилися одне по одному — Андрій, Тарас, Петро і донька Ганна, яку кликали Гандзя. Сім'я жила дуже скромно, бо заробітки Франка були принагідні й низько платні. Через свої поступові погляди, активність у суспільно-політичному житті, конфлікти з австрійсько-польською верхівкою й адміністрацією, ув'язнення, врешті через різниці в поглядах українських консерватистів і клерикалів, Франко не міг влаштуватися на постійну працю, що давала б достатній прибуток на утримання сім'ї.

Через те й початкові мрії про тихе, спокійне, достатнє життя розвіялися. Франко заробляв принагідно, доривочно співробітництвом у деяких українських і польських газетах і журналах, або отримував скромні гонорари за книжкові видавання своїх творів, але все те, включно зі спорадичною допомогою родини Ольги, не розв'язувало матеріяльних проблем подружжя.

У цій скрутній, незавидній ситуації Ольга вирішила, що найкращим для Франка виходом із неї буде захист докторської дисертації і складення риґорозів, щоб здобути титул доктора філософії та робити заходи стати доцентом Львівського університету з прицілом отримати катедру славістики по проф. Омелянові Огоновському.

Хоч Франко не дуже вірив в успіх цих заходів, одначе взявся за діло. Він запропонував проф. о. О. Огоновському тему докторської дисертації „Література русинів у 1848 році". Одначе професор відхилив цю тему, мотивуючи тим, що праця має бути суто літературна, а не політична. Тоді Франко піддав іншу тему „Політична поезія Т. Шевченка в 1840—46 роках". Але й вона не підійшла проф. Огоновському. Врешті кандидат і професор погодилися на зовсім невинній темі „Церковні пісні". Але Франко зробив із неї „таку політику", що проф. Огоновський відмовився з ним працювати...

Тоді Ольга порадила чоловікові знайти керівника його докторату за межами Галичини, а саме видатного передового славіста проф. Віденського університету Вартослава Ягіча. Франко взявся за опрацювання теми про полеміста Івана Вишенського. Але виринула трудність бо згідно з новим розпорядженням австрійського міністерства освіти до докторських іспитів могли зголошуватися тільки кандидати, які прослухали вісім семестрів, а Франко мав тільки сім. Прохання Франка прийняти його на восьмий семестр у Львівському університеті сенат відхилив.

Тоді Франко звернувся до Чернівецького університету і отримав „свідоцтво імматрикуляції". Тепер мав відкриту дорогу до Віденського університету, куди виїхав 11-го жовтня 1892 року і став працювати під проводом проф. Ягіча над темою „Варлаам і Йоасаф". Він написав дружині, що „до Віденського університету записався не так для докторського титулу, як теж для того, щоб справді скористати з науки та познайомитися з ученими, котрі можуть мені бути більш придатні, ніж титул докторський".

На жаль, у Відні з'являються перші симптоми хвороби І. Франка, про що буде мова згодом. Хворий і втомлений Франко повертається до Львова і далі працює над докторською темою.

Згодом повертається до Відня і повідомляє Ольгу, що дисертатська праця закінчена і він з відзначенням склав іспит із славістики й латини та філософії в днях 28-го і 29-го червня. Тепер залишається йому зачекати на промоцію, тобто на врочистий акт, під час якого публічно проголошують наділення кандидатам титулу доктора і вручають диплом.

Але у Франка збудились сумніви щодо можливостей отримати доцентуру в Львівському Університеті: „Боюсь — пише він до Драгоманова,— що протрачу час на роботу, а до доцентури мене не допустять та й доцентура не дасть мені хліба".

Одначе Ольга вговорює його змагати до мети й просити в тому допомоги проф. Ягіча. Проте Франко переконав її, що Ягіч не матиме права рекомендувати його, бо тільки сенат даного університету може згодитися його заанґажувати, подавши міністерству освіти до затвердження. Єдине, що Ягіч може зробити, це дати свою опінію про нього.

Закінчення буде.

КУТОК СЕНЬЙОРІВ ПРИ „САМОПОМОЧІ" В НЮ ЙОРКУ

Річні загальні збори Клюбу Сеньйорів при „Самопомочі" в Ню Йорку

Клюб Сеньйорів при Т-ві „Самопоміч" в Ню Йорку відбуває свої Річні загальні збори в суботу 6-го березня 1993 року. Збори відкрив уступаючий голова клюбу Юрій Штогрин, який попросив присутніх помолитися за кращу долю України й українського народу та здоров'я членів клюбу.

Після молитви присутні встанням з місць та одно-хвилинною мовчанкою вшанували пам'ять померлих членів клюбу, зокрема св. п. Лідію Савойка, яка передчасно покинула нас у минулій каденції.

Після затвердження порядку нарад вибрано президію в такому складі: д-р І. Сєрант — голова, Наталія Дума — секретар. Голова Президії прочитав список покликаної раніше Номінаційної комісії. Загальні збори прийняли і затвердили список. Лідія Коваль прочитала протокол із попередніх Загальних зборів, який присутні схвалили. Уступаюча управа звітувала в такому порядку: Ю. Штогрин — голова, М. Цвях — фінансовий референт, Л. Коваль — секретарка, Н. Білоус — імпрезова референтка, О. Літепло — організаційна референтка.

В своєму звіті Ю. Штогрин подав, що в загальному праця управи „Клюбу" проходила успішно й дала плідні наслідки. Ця праця зосереджувалася в різних ділянках, а саме: організуванні лікарських доповідей і порад, відвідуванні хворих, допомозі старшим особам у різного роду державчих, стейтових та міських установах, улаштовуванні прогулянок і товариських зустрічей.

Не зважаючи на скромні фінансові засоби, „Клюб Сеньйорів" подбав про декілька пожертв-дарунків потребуючим землякам із батьківщини, які прибули сюди. Старанням і інтервенцією членки Управи М. Шепарович видано в „Свободі" сторінку, присвячену св. п. Лідії Савойці. Ця сторінка появилася 15-го жовтня 1992 року. Заплановано теж „Куток Сеньйорів" у щоденнику „Свобода", який появляється чотири рази в році.

Ю. Штогрин склав сердечну подяку й висловив глибоку вдячність Головному Предсідникові Українського Народного Союзу мгр Уляні Дячук і редакції „Свободи" з головним її редактором Зеноном Сниликом за прихильне ставлення і поміч у здійсненні цих задумів. Щиру подяку висловив теж ред. Володимирові Барагурі і Ользі Кузьмович за підготову матеріялів і оформлення сторінки.

В своєму звіті Ю. Штогрин підкреслив, що 29-го листопада з нагоди Дня Подяки відбувся традиційний обід в Українському Народному Домі. Між почесними гостями були присутні консул Віктор А. Крижанівський з дружиною Людмилою. Кошти цього обіду за традицією покрила Кредитова Кооператива „Самопоміч" у Ню Йорку, виявляючи в той спосіб свою вдячність піонерам, які дали підвалини для заснування Кредитової Кооперативи, яка стала тепер найбільшою й найбагатшою в діяспорі. Ю. Штогрин висловив сердечну подяку і вдячність членам дирекції „Кредитівки", які були присутні на Загальних Зборах. Стверджено, що існує дружня співпраця поміж Клюбом Сеньйорів і Т-вом „Самопоміч", це дає гарантію ще кращого розвитку діяльности в користь нашого старшого покоління.

М. Цвях звітував, що фінанси зростають кожного року і сальдо на день 28-го лютого 1993 року виносило 8,753.68 долярів. Л. Коваль у своєму звіті подала, що відбуто одинадцять засідань управи. Прибули чотири листи, вислано 12 листів. Н. Білоус поінформувала, що в звітовому році лікарі обслідували зір і тиск крови сеньйорів.

В переддень „Патрона закоханих" (Valentine's Day) відбулася зустріч з перекускою солодощами і кавою, влаштована для наших сеньйорів. Після того висвітлено відео п. з. „Різдвяні звичаї в Україні". Присутні були вдоволені приємно проведеним днем.

Імпрезова реферетка Н. Білоус подякувала паням із управи за дбайливо приготований буфет та за поміч під час зустрічі.

О. Літепло повідомила, що минулій каденції зорганізовано дві прогулянки до Атлантик Сити і одну до винярні та Атлантик Сиґі. Теж відбулася поїздка двома автобусами на Український фестиваль у Гарден Стейт Артс Сентер. Всі ці прогулянки були дуже успішні.

За Контрольну комісію звітував її голова Ярослав Оберишин. У своєму звіті він ствердив, що Клюб Сеньйорів при Т-ві „Самопоміч", особливо Ю. Штогрин, повністю вив'язалися зі своїх обов'язків. Вони провели помітну працю, зокрема в ділянці суспільної опіки, в допомозі Україні та нашим громадянам старшого віку.

Контрольна комісія поставила внесення признати абсолюторію уступаючій управі, висловивши її членам подяку. Загальні збори прийняли це внесення акламацією.

В дальшому ході програми Загальних зборів голова Номінаційної комісії О. Лопатинська відчитала список наміченої нової Управи Клюбу Сеньйорів, а саме: Ю. Штогрин — голова, О. Літепло — заступник голови і організаційний референт, Л. Коваль — протоколярна секретарка, М. Цвях — фінансовий референт, Н. Білоус — імпрезова й культурно-освітня референтка, О. Лопатинська — бюрова працівниця, С. Ганущак — референтка суспільної опіки й відвідування хворих, М. Шепарович — реклама й оголошення, О. Старостяк — пресовий референт, д-р І. Сєрант — заступник пресового референта, М. Штогрин і Ю. Копчинська — заступниці імпрезової та культурно-освітньої референтки, Ю. Костів, С. Салдан, С. Літепло, В. Харук — вільні члени управи.

Тому що другого списка не було, збори одноголосно прийняли пред'явлений список. Загальні збори голосували за завданнями голови й заступника голови, бо інші обов'язки були призначені на засіданні управи 25-го березня 1993 року.

Після вибору керівних органів Клюбу Сеньйорів переобраний голова Ю. Штогрин подякував за довір'я та обіцяв накладені на нього обов'язки виконувати совісно й чесно. Він закликав членів до більшого зацікавлення й активности в Клюбі для його розвитку й поступу.

На закінчення Загальних зборів присутні ще довгий час гуторили й розважалися при каві й солодощах.

Золота осінь...

Статистика виказує, що кожна 10-та особа в Північній Америці переступає 65-ий рік життя (рік відпочинку). Дехто у зв'язку з тим уважає тих, що відійшли від своїх постійних зайнять (їх популярно називаємо „сеньйорами"), особами без майбутнього. Дійсність, одначе, виявляє, що в багатьох випадках „старики" є здоровішими, краще вишколеними, практично більш досвідченими та активнішими, як це було в минулому.

Сучасна соціяльна норма старіння — цілком нове явище. У 1900 році пересічний вік життя людини був 47 років, а сьогодні 74 роки, цебто продовжився на 27 років, а це великий успіх, коли взяти до уваги, що від бронзової доби (3000 років до Христа) до 1900 року (цебто кругло 5000 років) пересічне людське життя тривало лише 29 років.

Із продовженням життя наших дідів та прадідів щораз більше говориться про родини чотирьох ґенерацій. Сьогодні майже половина сеньйорів має внуків, а яких 10% у віці понад 75 мають дитину, що теж є ... сеньйором. Тому вік „відпочинку" не є віком старости. Старим віком є певного роду резиґнація та переконання, що все минуло, з чим приходить бездіяльність, забуваючи, що не тільки минуле але й майбутнє є наше.

Правда, пройдений шлях уже ніколи не повернеться, бо ж не можна знову робити того, що вже зроблено-прожито. Часи чарівної молодости, на жаль, неповторні. Всі напевно пам'ятаємо слова пісні „а молодість не вернеться, не вернеться вона". Здорові, однак, люди незалежно від віку бажають і далі проявляти повну активність, а українському довкіллі є вони дуже потрібна. І тому добре, що українські сеньйори організуються у свої клюби, яких щораз більше, та ведуть у різних ділянках нашого життя активну корисну працю.

Молода людина готова до поривів. Старша людина є збагачена набутим знанням і життєвим дослідом, бо мудрість приходить тільки з роками.

Справжнє життя не міряється кількістю прожитих років — воно міряється щастям, наполегливістю, хоч приходилося поборювати й трудноші.

Не варто думати весь час скільки мені років, варто зате зберегти пам'ять про те, що людина зробила доброго, корисного. Коли людина почувалася щасливою в ранішому житті, то вона може бути щасливою теж у сьогоднішньому та в майбутньому. І це нове життя не є старістю, а „золотою осінню".

Буває інколи, що молоді люди почувають себе старшими, а старші сповнені молодечого запалу й енерґії. Насувається питання — що робити, щоб почувати себе бадьорим у періоді „золотої осени"?

Наука ґеронтології радить, щоб не допускати комплексу старіння, щоб задоволення життям ніколи нас не опускало, щоб і в старшому віці людина відчувала, що вона потрібна для своєї спільноти. Тому треба знайти зацікавлення в чомусь позитивному, вартісному. Постійна праця й свідомість, що людина старшого віку є потрібною для спільноти, затримує процес старіння фізичного, ментального й психологічного. Громадська праця, фізичні вправи, гумор, усмішка, це засоби, які допомагають зберегти почуття вартости людини похилого віку.

Найбільш небезпечним для одиноких сеньйорів — це самотність. Тому конечно організувати згуртування, клюби, товариства старших людей, бо практика показує, що в гурті і вони себе віднаходять. Таке згуртування стає для самотніх „родиною". На сходинах вони себе пізнають, обговорюють свої справи, читають, дискутують, влаштовують прогулянки, організують майстерні, вишивають, малюють, влаштовують товариські забави, відвідують знайомих у шпиталях, притулках, влаштовують публічні виступи — доповіді, деклямації тощо.

Треба підкреслити, що в Америці й Канаді та в інших країнах нашого поселення існує також багато сеньйорських клюбів, які проводять в громаді корисну працю, яка дає також особисте задоволення.

Треба пам'ятати, що молодість сьогоднішніх наших сеньйорів проходила в жахливі роки війни, голоду, руїни цілих народів та окремих людей, зокрема українців. Це відбилося на психології й моралі та навіть на характерах людей цього покоління. Сьогоднішньому новому поколінню тяжко навіть пояснити ті страшні роки минувшини. І так поза нашим бажання наступив золотий вік — золота осінь. Тому не сумуймо, не рахуймо своїх років, але активною працею заквітчуймо їх квітами нашого досвіду й любови всього, що наше, українське.

Знаю одного чоловіка, якому давно проминуло 80 років, а він виглядає, як „свіжа весняна квітка". Коли він прийшов до лікаря на річну провірку, лікар сказав, що він виглядає добре, але старість є старість і він не може його відмолодити. „Я не хочу, пане докторе, відмолоджуватися, — відповів вісімдесятилітній, — я лише хочу старітися якнайдовше. Я не додаю років до мого життя, я додаю життя до моїх років".

Тому ми, хоч сивина припорошила наші голови і спина дещо похилилася, з дальшим запалом і вірою ставаймо до корисної праці, бо старіються тільки ті, що з відходом на відпочинок, перемінили життя на бездіяльність. Пам'ятаймо, що громадська активність і фізичні вправи — це єдиний спосіб, щоб лишитися фізично і духово сильним та в здоров'і прожити довгі роки.

В. Дідюк

Бережіться обману

Напевно кожна людина старшого віку отримує письмові, телефонічні, а то й особисті пропозиції різних обманців, які обіцюють „грушки на вербі", щоб проспективна жертва дала спіймати себе в їхні сіти. Часто пошта приносить вам повідолення з захопленими ґратуляціями, що саме ви виграли якусь високу премію й вона жде на вас але заки її отримаєте, мусите вплатити якусь суму на покриття бюрових і поштових витрат. Але, підписавши чека, ви ніколи не побачите цього виграша, а на ваші листи й телефони теж не отримаєте відповіді.

До таких премій належать здебільша безплатна вакаційна морська подорож до різних екзотичних країн, або якийсь апарат, чи пристрій домашнього вжитку, чи нагода за безцін придбати площу під будову дому, а навіть готовий дім на Фльориді чи в Каліфорнії. Потім покажуться, що ця площа то мокляки, насичені крокодилами...

Інші обманці заохочують вас подати число вашого соціяльного обезпечення, або іншої забезпеченевої поліси, чекового й щадничого банкового конта, кредитової картки, адресу вашого лікаря тощо, обіцюючи всякі полегші в отриманні позики, кредиту, лікувальних пристроїв, які, буцімто, ваш лікар рекомендував їхній фірмі доставити їх вам для приспішення лікувального процесу.

Тому ніколи не давайте незнайомим особам ваших особистих даних, а на телефонічні пропозиції або покладіть слухальце, або відкажіть, що телефоном не полагоджуєте ніяких фінансових справ, чи спитайте про ім'я, прізвище, число телефону й адресу співрозмовника, а тоді він моментально сам покладе слухальце...

Коли до ваших дверей подзвонить якась незнайома людина, не відчиняйте їй і не впускайте до хати, поки не перевірите, чи вона має відповідну виказку, нпр. телефонічної, ґазової чи електричної компанії. Бувають випадки, що один обманець увійде, а за ним всунеться другий і спільно ограблять, а то й поб'ють чи навіть замордують легковірну людину.

Не входіть в довшу розмову з обманцями, бо вони мають дар швидким говоренням й переконливими арґументами заманити жертву в ситуацію, а якої немає виходу, або тяжко виплутатися. Найкраще сказати: „Дякую, я в тому не маю зацікавлення."

Так само не дайте спіймати себе на радіо, чи телевізійні оголошення, навіть легальних фірм чи підприємст, зокрема, коли заповідач говорить дуже швидко але не звичайною (plain english), а софістикованою мовою й закінчує: „зобов'язують деякі обмеження" (some restrictions apply), але не згадує які саме. Інколи посилають письмові пропозиції з приманливими перспективами, але внизу з дрібненьким друком дописками, укладеними професійно-правничою мовою, якої не розуміє звичайна людина.

Про ці „деякі обмеження" й застереження дрібним друком довідаєтеся щойно після вступної вплати, яка звичайно доволі висока. Тоді ставите собе перед альтернативою — або зрекатися вступної, або наразити себе на додаткові витрати, які корисні для компанії, але некорисні для клієнта.

Тому, поки рішитися, краще особисто відвідати дану установу й на місці докладно випитатися про всі деталі.

Пам'ятаймо — „Бережeного Бог береже!"

В.Б.

Як захочеш, то зможеш

Група у Виппані при праці

Виппані, Н. Дж. — Проголошення незалежности України 24-го серпня 1991 року пережила кожна українська людина де б вона не була. Для одних це була здійснена мрія багатьох поколінь, для інших це був просто довершений факт, на існування якого дав право час. Разом із цим прийшло хотіння в той чи інший спосіб допомогти стати молодій державі сильніше на власні ноги серед світової громадськості.

Серед таких, які призадумалися над тим як допомогти, була горстка мешканців українського походження у цьому невеличкому американському містечку північнозахідного стейту Ню Джерзі. Вирішили, що найкраще буде допомогти фінансами, але щоби їх здобути вирішили робити і продавати вареники. І так за півтора року самозорганізована група із дев'яти жінок і двох чоловіків зуміла варениками заробити 22,000 дол. для України.

Організатором і ініціятором того задуму була Євгенія Козак, яка кожної суботи зі своїми співпрацівниками збиралися у церковній залі української католицької церкви св. Івана у Виппані, де приготовляли вареники та продавали їх покупцям. У короткому часі група, що назвала себе офіційно Виппанський комітет допомоги Україні, мала 5,000 дол. о радості не було кінця. У той самий час місцевий громадський діяч Ярослав Марусин розпочав збірку на поміч Україні серед парафіян церкви, що в результаті принесло суму 6,700 дол.

Крім того група запросила з доповіддю до громади д-ра Зенона Матківського, президента Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля. Це зацікавило ще більше громаду справами України, а групі дало конкретну ціль куди спрямувати свою допомогу. На думку Лідії Марусин, одної з добровольців роблення вареників, ці діти саме потребують допомоги якнайбільше. Група за 11,000 дол. купила два інкубатори для діточої лікарні у Львові, що її зорганізував для лікування потерпілих дітей ФДДЧ. У додатку до цього Роман Марусин, довголітній працівник фармацевтичної фірми Сіба-Ґайґі здобув від них дарунок — три тонни ліків.

Зробивши добре діло група не спочила на лаврах, але дальше продовжувала свою працю, а Анна Бедрій одна із активних членок цієї групи, каже, що вони вже знову призбирали трохи фондів і напевно знайдуть для них відповідне нісце для допомоги. Люба Левицька, яка тільки рік тому приїхала з України, побачивши, що може зробити тільки невелика кількість осіб, каже: „Як же я могла не допомогти". Інші члени цієї групи ентузіястів допомоги Україні це: Емілія Вох, Катерина Білянич, Володимир і Оксана Козаки, Галя та Іванна Івашко і Софія Горинь. Поки є потреба допомоги Україні, вони вирішили дальше працювати, заявив їх неофіційний речник Р. Марусин.

В їхній околиці запланували збудувати Український Громадсько-Культурний Центр і група вирішила частинно допомогти також своїй громаді.

Гарним прикладом до наслідування може бути ця група ентузіястів, що вирішила допомогти Україні, здобувши для цього фонди в цей особливий спосіб.

Н. Н.

„Авіялінія..."

(Закінчення зі стор. 1)

здобування пального, вишкіл летунів, без яких не можна було б раніше відважитися на полети через Атлантійський океан і на окремий договір в цій справі. При тому Л. Погребняк підкреслив, що українські летуни краще підготовані до цивільних полетів, як американські, які звичайно переходять до летунських ліній з війська.

Від гостей в УНС довідуємося також, що отримання окремого дозволу на полети на лінії Київ—Ню Йорк—Київ було важке та вимагало біля пів року адвокатської праці у Вашінґтоні. При тому з американської сторони була покликана окрема комісія, яка перевіряла спроможности „Авіялінії Україна" декілька разів і щойно після того прийшло у грудні до підписання окремої умови із ЗСА, яка важна до 1995 року. Але крім цього треба мати також міждержавну згоду на перелети і саме таку „Авіялінія Україна" отримала в квітні на речинець одного року тому, що існуюче міжнародне домовлення щодо летів було підписане ще із СССР до 1993 року.

Як бачимо, все це складні міжнародні летунські приписи, які переборти молодій українській лінії не було легко. Але начальний директор „Авіялінії Україна" вдоволений теперішнім вислідом, що дозволяє цій першій українській летунській лінії діяти самостійно у міжконтинентальних полетах і тепер „Авіялінія Україна" має три лети тижнево між Києвом і Ню Йорком та дістала дозвіл причалювати також у Вашінґтоні, Чикаґо і Сан Франсіско. В майбутньому є можливість поширити комунікацію ще на Фльориду і Аляску.

Тут, розуміється, питаємо Л. Погребняка про іншу можливість, яка так часто є обговорювана серед нашої спільноти, а це летунського получення „Авіялінії Україна" зі Львовом. Довідуємося, що саме тепер під час відвідин Л. Погребняка в ЗСА заплановано у майбутньому получення полетів зі Львовом але лише Ню Йорк—Київ—Львів, з пересідкою на Борисполі на менший літак. Шкода, що плянувальники не взяли до уваги можливості полетів Ню Йорк—Львів—Київ, бо це для численних відвідувачів із ЗСА куди догідніше та є причиною, що досі велика кількість подорожуючих в Україну користується чужими летунськими лініями — чеською чи польською.

Пригадується відомий раніше клич „свій до свого по своє" і хочеться вірити, що зміни українській летунській лінії і її повне усамостійнення допоможе поширити і удосконалити комунікацію, що є безумовно вікном у світ.

А все ж, як нам каже Л. Погребняк, в останньому році „Україна" перевезла через океан 20,400 пасажирів.

В Европі акції летунської лінії „Україна" представляються куди краще завдяки спілці із ірляндським підприємством „Ґінесс Ріт Ейвісйшен", яке винаймило „Авіялінії Україна" два літаки Боінґ 737-400 і разом створило Міжнародну Українську Летунську Лінію, що обслуговує европейський і східній континент. І так з Борисполя летять літаки до Лондону, Брюсселі, Парижу, Амстердаму, Франкфурту, Відня, Берліну, та розуміється до Ірляндії, а також Софії, Варшави, Праги, Атен, Тель-Авіву, а від квітня до Каїру. Крім того „Авіялінія Україна" тепер переговорює з арабськими країнами, Індією, Пакістаном і Китаєм. Розуміється, літаки „України" обслуговують свою власну державу.

Ще на кінець усіх тих цінних для нас інформацій питаємо нашого гостя в який спосіб тепер побирається заплату за полети і дістаємо відповідь, що у трьох тарифах — в долярах, в долярах і купонах або лише в купонах. „Авіялінія Україна" — це державне підприємство, але начальний директор має надію, що з часом стане вона акційним товариством і буде тим самим більше гнучкою. Це є в плянах цієї меткої і ділової людини, яка розповідає також про найближчий плян, а це перебудови летовища в Борисполі, право на що виграла після конкурсу французька фірма, яка буде співласником нового модерного летовища, що буде готове до трьох років.

Присутній при відвідинах в Екзекутиві УНС був також частинно проф. Тарас Гунчак, який, представляючи головного директора „Авіялінії Україна", сказав, що це єдина людина, яка рівночасно вміє ділово говорити на двох телефонах.

Коли воно справді так, то ми віримо, що Л. Погребняк є, як каже німецька пословиця, „властива людина на властивому місці" і це є запорукою доброго та швидкого розвитку нашої єдиної летунської лінії, на якої літаках пишається гордо український тризуб.

„Прохаєш продиктувати тобі перепис моїх галушок з часником? По телефону?! Доню, люба моя, цей дзвінок через океан може тебе ансово знищити!..“

„Не турбуйся, мамо! Мої телефонні розмови з Україною тепер коштують на 15% дешевше – я вибрала програму ощадности AT&T Special Country℠! Отже, диктуй, а я тобі відповім переписом американського пирога з яблуками...“

ТЕПЕР МОЖНА ДЗВО
ЧАСТІШЕ, ДЖЕРКОТАТ
ПЛАТИТИ МЕН

Будь-яка країна за вашим власним вибором.

Економічна програма AT&T Special Country℠ пропонує 15% знижку на міжнародний телефонний зв'язок з тією країною, котру ви назвете.* Ви назвали Україну? Чудово! Тепер вам потрібно лише сповістити нас про ваше оце рішення, та програма економії AT&T Special Country почне працювати для вас. Немає нічого простішого, усього один дзвінок.

З тієї самої хвилини кожний ваш дзвінок до рідних та близьких буде приносити вам помітну економію.

Та, певна річ, швидкий, виразний та безперебійний зв'язок, котрий мільйони наших клієнтів вже звикли одержувати від AT&T.

Будь-який день тижня за вашим розсудом.

Ніякої щомісячної оплати. Ніяких вступних внесків. Достатньо лише сповістити AT&T про вашу „Особливу країну“ та почати щадити по 15% від базової вартості усіх міжнародних дзвінків, зроблених без допомоги оператора AT&T. Тепер вже можна дзвонити ощадно від понеділка до понеділка!

Будь-який зручний вам час доби.

Вдень чи вночі, 24 години на добу, можете зберігати гроші на міжнародних розмовах з близькими та любимими вами людьми. Дзвони та балакай! Хоч би й про галушки. Чому б ні?

1 800 367-9806, Ext. 121.

Безкоштовний дзвінок по телефону, та програма AT&T Special Country℠ почне економити вам гроші.

*Ця програма пропонує на вибір більше ніж 200 країн та регіонів світу. Вона не може використовуватись передплатниками на певні інші програми AT&T. Існують також інші умови та виключення.

Гість з Канади і України в Бразилії

Редактор журналу „Самостійна Україна" і засновник газети „Українське Слово" в Києві, голова Світової Координаційної Ради-системи Ідеологічно Споріднених Націоналістичних Організацій (ІСНО) Павло Дорожинський, в своїй поїздці до Південної Америки, зупинившись на один день в місті Сан Павльо, Бразилія, наступного дня у Великодню П'ятницю прибув до міста Курітіба — столиці стейту Парана.

На летовищі вітали гостя визначні члени української громади з дружинами: інж. Петро Єдин — голова Українсько-Бразилійської Центральної Репрезентації, Василь Чмир — голова Українсько-Бразилійського Клюбу, Гілярій Безручка — голова Допомогової Фундації, д-р Юліян Сторож — голова Хліборобсько-Освітнього Союзу (ХОС), Олександер Раулик — почесний голова ХОС Ярослав Волощук — культурно-освітній референт ХОС, інж. Олександер Чечко — секретар ХОС, Богдан Олійник — голова фолкльорної групи „Барвінок" і члени „Барвінку".

Наступного дня ред. Павло Дорожинський мав майже двогодинну зустріч з д-ром Михайлом Рубінцем — кореспондентом щоденника „Свобода" (Джерзі Сіті, ЗСА). Ред. Дорожинський з'ясував стан політичних партій західної діяспори і в Україні, а також теперішню економічно-політичну ситуацію в українській державі.

Того самого дня ред. П. Дорожинський відбув зустріч з інж. Петром Єдином і Василем Чмиром, яких також поінформував про внутрішні і зовнішні проблеми України.

Після Великодніх Свят, у вівторок, в приміщенні Хліборобсько-Освітнього Союзу, ред. П. Дорожинський мав доповідь для членів Українсько-Бразилійської Центральної Репрезентації. Було багато запитів від присутніх, які цікавилися проблемами України.

В супроводі інж. Петра Єдина і д-ра Михайла Рубінця ред. Дорожинський зложив візиту Преосвященному Єфримові — Владиці українців-католиків у Бразилії. В більше як одногодинній розмові, Преосвященний Єфрим цікавився проблемами релігійними і політичними в Україні. Опісля ред. Павло Дорожинський відвідав також о. Єреміссу, пароха Української Автокефальної Православної Церкви Святого Михаїла.

Того самого дня, вечером, фолкльорна група „Барвінок" влаштувала величаву вечерю для гостя в елегантнім ресторані резиденціяльної зони міста Курітеби. Вітав гостя в імені фолкльорної групи „Барвінок" її голова Богдан Олійник. Ред. Павло Дорожинський сердечно дякував за гарну гостину і запевнив, що старатиметься, щоб „Барвінок" ще раз відбув поїздку до Північної Америки і Канади, яку вже раз було успішно здійснено завдяки його заходам.

В супроводі Гілярія Безручки і Михайла Рубінця ред. Павло Дорожинський відвідав дві місцевості великого скупчення української громади за 228 і 278 кілометрів від Курітиби. В місцевості Круз Машадо у великій залі зібралися представники п'ятьох філій Хліборобсько-Освітнього Союзу: Круз Машадо, Палмітал, Шаркеада, Такварі і Вікторія. Це були в більшості рільники. Вітав гостя голова філії Круз Машадо Маріян Котиський. Ред. П. Дорожинський виголосив грунтовну доповідь про Україну, зацікавивши нею всіх присутніх.

Відтак того самого дня, вечером, ред. П. Дорожинський мав довгу доповідь в Уніон да Вікторія. Вітали гостя голова філії Хліборобсько-Освітнього Союзу Іван Мецько і довголітній діяч філії Григорій Гордій. Від присутніх було дуже багато запитів про проблеми України, на які ред. Дорожинський вичерпно відповідав.

В суботу ред. Павло Дорожинський мав зустріч в приміщенні Хліборобсько-Освітнього Союзу з Управами і членством Централі Хліборобсько-Освітнього Союзу, Жіночої Організації, Фолкльорної Групи „Барвінок", Організації Молоді, Асоціяції Писанкарства, Управи Суботньої Школи і Українсько-Бразилійського Клюбу.

Ред. Павло Дорожинський виголосив доповідь про економічно - політичний стан в Україні і українську діяспору, західню і східню. Також дуже багато було запитів від присутніх.

Після доповіді був висвітлений фільм, привезений ред. Дорожинським, про передання президентом Української Народної Республіки в екзилі, Миколою Плав'юком, всіх повновластей для президента Леоніда Кравчука і Уряду України. Під час фільму Управа Жіночої Організації подавала всім присутнім каву і перекуску.

По закінченні фільму голова Жіночої Організації Режіна Шпак-Рубінець повела ред. Павла Дорожинського до Українського Музею при Хліборобсько-Освітнім Союзі, першого в Бразилії, якого відкриття відбулося недавно. Ред. П. Дорожинський висловив захоплення від такого гарного Музею і в книзі відвідувачів написав щиру похвалу для Жіночої Організації і її голови — за зорганізування такого цікавого Музею.

В понеділок, 19-го квітня, ред. Павло Дорожинський від'їхав до Республіки Параґвай. Проводжали гостя на летовище інж. Петро Єдин, Гілярій Безручка з дружиною, д-р Михайло Рубінець і Режіна Шпак-Рубінець, інж. Олександер Чечко з дружиною.

По дводеннім перебуванні в Параґваю ред. Павло Дорожинський від'їде до Арґентини, звідки поверне до Канади і звідти, після двох тижнів, поїде до Києва.

Д-р Михайло Рубінець

КОНЦЕРТ О. БОГОМОЛЕЦЬ

Ню Йорк. — Пластовий курінь „Верховинки" влаштовує авторський концерт киянки Ольги Богомолець, який відбудеться з нагоди відзначення 7-ої річниці чорнобильської трагедії. Концерт відбудеться у неділю, 16-го травня, о год. 2-ій по полудні в приміщенні НТШ (63 Четверта авеню). В програмі — пісні на слова Л. Кисельова, Л. Костенко, З Красівського, о. Я. Лесіва, В. Стуса, О. Теліги, а також на власні тексти. Вступ — 10 дол., студенти і пенсіонери — 5 дол.

Управа Українського Музею в Ню Йорку
повідомляє, що
15-ті РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
відбудуться
в неділю, 6-го червня 1993 р. о год. 2-ій по пол.
в Українському Музеї, 203 Друга авеню, Ню Йорк

ПРОГРАМА НАРАД
1. Відкриття
2. Прийняття порядку нарад
3. Вибір Президії Загальних Зборів
4. Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів і його прийняття
5. Звіт Голови Управи
6. Звіт Директорки Музею
7. Звіт Скарбника
8. Звіт Контрольної Комісії
9. Дискусія над звітами
10. Прийняття звітів
11. Схвалення змін статуту Українського Музею
12. Звіт Номінаційної Комісії
13. Вибір 7 членів Управи і 5 членів Контрольної Комісії
14. Різне
15. Закриття

Просимо членів Українського Музею взяти участь у цих Згальних Зборах.

У ДЖЕРЗІ СИТІ, Н.ДЖ., посадник Брет Шандлер здобув перемогу на наступних чотири роки, з усім крім одного зі своїх кандидатів-співробітників. Святкуючи свою перемогу новообраний посадник заявив: „це вказівка для обидвох партій. Демократам, щоби не були надто певними, коли йдеться про Джерзі Сити та республіканцям, щоби завчасно не скреслювали Джерзі Сити зі своєї листи". Свою перемогу він завдячує передвиборчим обіцянкам збільшити присутність поліції на вулицях міста, зменшити податки та створити більше місць праці. З голосуючих 40,000 голосів Б. Шандлер отримав 68 відсотків, а це багато для відсноно нового політика у цьому місті. Минулого листопада він виграв спеціяльні вибори на місце ув'язненого посадника Джералда МекКенни. Б. Шандлер є першим республіканським посадником у Джерзі Ситі від 1917 року.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашої дорогої
ДОНІ, СЕСТРИ І ТІТКИ
сл. п.
ГАЛІ ЛЕВ
будуть відправлені
ПАНАХИДИ
в п'ятницю, 28-го травня 1993 року
в таких церквах:
св. Юра в Ню Йорку, о год. 8:30 ранку;
у Винниці, Україна;
в Києві, Україна
Про молитви в цей день просять
БАТЬКИ, СЕСТРА І БРАТ з родинами

В 20-ту
СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
моєї дорогої
і ніколи незабутньої донечки
бл. п.
ЗОНІ БУНЯК
буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ
20-го травня в церкві св. Юра в Ню Йорку о год. 8:30 рано.
Про молитви просить
МАМА

ПОДЯКА
З волі Божої, по короткому побуті в шпиталі в Ірвінґтоні, Н. Дж., помер 4-го серпня 1992 р.
наш дорогий
МУЖ, ВІТЧИМ І ДІДО
бл. п.
Василь Савицький

По відслуженні заупокійних відправ у похоронному заведенні і в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., тлінні останки покійного зложено на вічний спочинок на цвинтарі Голлівуд в Юніон, Н. Дж.

Пересилаємо наше щиросердечне дякую о. Франкові за відвідини покійного в шпиталі і за уділення йому Найсвятіших Тайн і о. пароxові Михайлові Вівчареві за відправи похоронних молитов та відпровадження тіла на вічний спочинок. Одночасно дякуємо дякові маестрові Михайлові Стащинському за чудовий спів.

Пересилаємо наше щиросердечне дякую всім нашим рідним, приятелям і знайомим, що взяли участь у похоронах і поминках, як і тим, що особисто, телефоном чи листом зложили нам співчуття.

Рівнож, ми щиро вдячні особам, що несли домовину, проф. Михайлові Цяпці і проф. д-рові Альбертові Кіпі за змістовні прощальні слова на тризні, як також Наталці Питляр за приготування тризни.

Безмежно дякуємо всім жертводавцям на Святі Літурґії за спокій душі покійного Василя, за квіти і за щирі датки на Фонд Українських Амбасад та Київсько-Могилянську Академію.

Дякуємо похоронному заведенні Литвин і Литвин за чесну і професійну обслугу.

Ще раз усім наша щира подяка, а Всемогучий Господь винагородить вас щедрими ласками.

НАТАЛІЯ САВИЦЬКА — вдова
БОРИС І УЛЯНА ГЛИНСЬКІ з дітьми
СТЕФАНОМ І ДОНЕЮ - пасерби і внуки

У глибокому смутку ділимося з членами Українського Музею та всією українською спільнотою, що в суботу, 8-го травня 1993 р. відійшов у вічність
бл. п.
СВЯТОСЛАВ ГОРДИНСЬКИЙ
народжений в Коломиї, Україна, 30-го грудня 1906 року, всебічно обдарована і незвичайна людина, поет і літературознавець, перекладач, мистець і мистецтвознавець та організатор мистецьких виставок і мистецького життя в Україні, на скитальщині та в ЗСА, член багатьох літературних, мистецьких і наукових установ і товариств.

Хай світла пам'ять про нього назавжди збережеться в людських серцях.

Дружині, дочкам, сестрі, братам та всій родині висловлюємо наші найглибші співчуття.

Управа та Адміністрація Українського Музею в Ню Йорку

На батьківщині Б. Лепкого

Д-р Р. Смик зі ЗСА біля погруддя Богдана Лепкого у Крогульці.

У родинному селі поета Богдана Лепкого Крогульці на Гусятинщині, на місці, де колись стояло приходство його батька о. Сильвестра, відслонено й освячено 20-го жовтня 1992 року погруддя молодого поета у виконанні скульптора Вадима Садовника. На постаменті викарбуваний вірш Б. Лепкого:

Колисав мою колиску
вітер рідного Поділля
і зливав на сонні вії
степового запах зілля.

• • •

У середній школі ім. Богдана Лепкого заходами директора Чира й учительки Олі Пелешок влаштовано музей Богдана Лепкого, що втішається великою популярністю та багатством експонатів. Саме тепер надійшла вістка від Олі Пелешок, директорки музею, що музеєві присвоїли звання народного, бо він заслуговує на те кількістю експонатів та масовістю відвідувачів.

На доручення проф. філології Одеського університету Є. Прісовського в музеї працювала над дипломною працею випускниця того ж університету Людмила Цимбал. Її тема „Патріотичні мотиви в поезії Богдана Лепкого". Професор Є. Прісовський доповідав у Тернополі та Крегульці в часі наукових конференцій, що відбулися до 120-ліття з дня народження поета, і був захоплений збірками музею в Крегульці.

Н.Н.

В неділю, 28-го березня 1993 року, рознеслась сумна вістка, що у торонтонській лікарні несподівано, по короткій тяжкій недузі, відійшов у вічність видатний суспільно-громадський і політичний діяч св. п. Володимир Марко.

Покійний народився 16-го вересня 1916 року в місті Луцьку на Волині, в родині Андрія і Катерини з Залеських. Нелегкою в тих воєнних часах була доля його родини. Батько був поручником в армії гетьмана Скоропадського, а після перевороту — старшиною армії УНР, з якою опинився в польському полоні в одному з таборів для полонених біля Ченстохови в Польщі. По звільненню з полону працював в адвоката д-ра В. Паславського в Перемишлі до 1937 року, де був арештований поляками за приналежність до Української Військової Організації (УВО), відтак на 48 році життя страчений. Малий Володимир до 1924 року жив з матір'ю в Києві, а опісля в Галичині в Перемиському повіті у родини матері. За старанням полковника Володимира І. Леонтовича, Володимир дістався до школи лісництва, що дало йому змогу в Другій світовій війні працювати у відділі лісництва у генерал-губернаторстві. Весною 1944 року був арештований ґестапом та запроторений в концентраційний табір біля Захенгавзен-Фюрстевальде Нд. 2., числом 50003. По закінченню війни, восени 1945 року, був приділений до транспорту на „родіну", в дорозі пощастило йому втекти і він знову опинився в західній Німеччині.

До Канади прибув 1947 року й зразу увійшов у церковно-громадське життя. Став членом громади української православної церкви і Українського Національного Об'єднання. В Канаді жив у кількох містах: в Монтреалю, Саскатуні, Вінніпеґу, Судбурах, а найбільше — в Торонто. В усіх місцях свого проживання Покійний залишив знаки своєї невтомної праці. Його шляхетні і благородні прикмети характеру — приязність, працьовитість, рішучість й точність, в ідейному житті — українська єдність і соборність, так важливі для змагань України за свободу і незалежність. Такою поставою Покійний всюди знаходив собі друзів, які з великим жалем переживають його смерть.

В Торонто помер В. Марко

На його похорони, очолені владикою Юрієм, у співслуженні о прот. П. Бублика, о. прот. Б. Сенця, о. прот. Ф. Легенюка і о. д-ра І. Куташа з Монтреалю, що закінчилися 31-го березня в катедрі св. Володимира, зібралась українська громада Торонто. Під час Панахид і похорону члени Ордену св. Андрія віддавали почесну стійку при домовині й несли труну, що була укрита українським національним прапором. Покійного поховали на українському православному цвинтарі св. Володимира біля оселі Київ в Оквіл. Тризна відбулась в Інституті св. Володимира в Торонто, якою проводив д-р Роман Слюзар. Покійного прощали: владика Юрій, В. Самець — від громади св. Володимира, Д. Шпитковський — від Крайової управи ТУС, Я. Соколик — від КУК, А. Степанюк — від Централі УНДС, В. Дідюк — від СУЖК, К. Микитюк — від Музею СУК, Г. Щербюк — від Східньої Екзекутива СУК, д-р П. Смильський — від Інституту св. Володимира, В. Кирилюк — від ТУС і Ордену св. Андрія, П. Вітрук — від Братства св. Володимира, о. прот. Ф. Легенюк — від Комітету хрещення України і Л. Цимбалюк — від Т-ва „Волинь". Слово співчуття прислав голова Централі УНДС Іван М. Самійленко, в якому підкреслив велике співчуття родині і всій українській громаді Канади, „у зв'язку зі втратою визначної людини, патріота, для якого Бог, Україна, родина і українська громада були змістом і ціллю його життя". В імені родини горем прибита дружина Покійного Галина висловила щиру подяку за молитви, квіти, співчуття, Владиці і священикам — за похоронні відправи, прощальні промови, і жертводавцям, що зложили пожертви „на нев'янучий вінок" — на Колеґію св. Андрія, Інститут св. Володимира, катедру св. Володимира і на Фонд Симона Петлюри. Свою діяльність в Канаді Покійний Володимир Марко проявляв як голова Спортового клюбу „Тризуб", як член міжнародного Клюбу Лісників, Ордену св. Андрія і Сенату Колеґії св. Андрія, дирекції Інституту св. Во-

Св. п. В. Марко.

лодимира, член і заступник голови Конґресу Українців Канади в Торонто, Кредитової Спілки „Союз", член управи катедральної православної громади, секретар Ювілейного Комітету 1000-ліття хрещення України. Він був кореспондентом „Українського Голосу", редактором „Вісника", органу Української Православної Церкви в Канаді, головою провінційної управи СУС, членом Світової Ліґи Українських Політичних В'язнів, головою Прихильників ДЦ УНР в екзилі і керівником Ресорту Преси і Інформації Уряду УНР в екзилі, членом дирекції Видавничої Спілки „Новий Шлях" і адміністратором і співредактором „Вільного Слова", в останньому часі свого життя — прихильником Руху в Україні.

Богом обдарований багатьма талантами, він їх не закопав, а використовував з повним ентузіязмом на службі в Бога, Церкви і українського народу. Покійного я знав давно з нашої громадської праці. Багато разів ми говорили, дискутували і працювали. Навіть не завжди погоджуючись у переконаннях і думках, ми залишались добрими друзями. Найбільшим щастям Покійного були відвідини України. По 43 роках він відвідав батьківщину і з великим ентузіязмом розказував про Луцьк, церкву, у якій був хрещений. Як керівник Ресорту Преси і Інформації УНР в екзилі він дав інтерв'ю редакції газети „Час" в Чернівцях, передав статтю до преси про отамана Симона Петлюри, відвідав редакцію журналу „Трибуна" й робив заходи задля відкриття газети-журналу в Україні, цікавився релігійними відносинами, розмовляючи з окремими церковними провідниками.

На доказ признання і подяки, за визначні заслуги, жертовність і відданість, надзвичайну активність Покійний був нагороджений Шевченківською Медалею і Грамотою Конґресу Українців Канади, Почесним членством з Грамотою від Інституту св. Володимира в Торонто, Почесною Грамотою Державного Центру УНР в екзилі, Почесною Грамотою Централі Союзу Українців Самостійників та ін.

Успіхи в громадській праці він завдячував своїй вірній дружині, також активній громадській діячці, Галині Марко, котра з нагоди 125-ліття Канади одержала найвище відзначення та відзначення КУК з нагоди 100-ліття поселення українців у Канаді. Складаючи Вам, пані Галино, найщиріші і глибокі співчуття, просимо Всевишнього, щоб допоміг Вам перенести це тяжке горе. Українська громада Торонто і Канади втратила прекрасну і скромну людину, патріота, громадського і політичного діяча, пам'ять про якого залишиться між нами вічною.

Прощай, дорогий Друже, хай Всевишній прийме Тебе у своєму Небесному царстві, де вже немає журби і страждань.

Василь Дідюк

Дещо про...

(Закінчення зі стор. 2)

певної міри є причиною страху і журби ЗСА, що впливають на її політику.

Ігор Деркач, член Верховної Ради в справах ядерної зброї, недавно заявив, що вже в короткому часі проблему контролі і прицілу ракет на ЗСА можна буде змодифікувати і перейти вцілості під керму українського Уряду. Великим плюсом є тут недавно виявлене бажання старшин і вояків 43-ої Ракетної Армії, яка контролює ці ракети і стаціонує в Україні, щоб скласти присягу на службу Україні. Крім цього ряд українських старшин, які є експертами ракетної зброї, а нині є поза межами України, також виявили свої наміри повертатися в Україну і своїм знанням допомогти зреалізувати цілковиту контролю цього ядерного арсеналу перебираючи команду над ним. Це зневтралізовання прицілу на ЗСА була б розв'язкою критичного питання ракет, які стоять на перешкоді до нав'язання кращих стосунків з іншими державами. Розпоряджаючи цим арсеналом, Україна зосередила б свою увагу, в який спосіб продовжувати ядерне роззброєння, яке б відповідало вимогам національних інтересів нашої держави. Віддаючи цей ракетний арсенал, так як це попередньо зроблено з тактичною ядерною зброєю, то це на нашу думку було б катастрофальним кроком для нас, а для Росії перемогою. Така дійсність. І тому найкраще нам затримати ядерну зброю, бо це буде тим атрибутом сили, з яким всі інші держави будуть рахуватися.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СТЕПАН ЯКИМІВ член УНС Відд. 108-го Т-ва ім. Святого Духа в Лейквуд, Огайо помер 20-го лютого 1993 року на 74-му році життя. Нар. 1918 року в Огайо. Членом УНС став 1937 року. Залишив у смутку дружину Юлію. Похорон відбувся 24-го лютого 1993 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Микола Коваль, секр.

ОЛЕКСІЙ ДМИТРЕНКО член УНС Відд. 301-го Т-ва ім. Дмитра Вітовського в Чикаґо, Ілл. помер 24-го січня 1993 року на 82-му році життя. Нар. 1910 року в Полтаві на Україні. Залишив у смутку дружину Галину, сина Григорія і дочку Валентину, також 5 внуків і 2-ох правнуків. Похорон відбувся 28-го січня 1993 року на цвинтарі укр. прав. церкви св. Андрія в Аддісон, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Петро Врублівський, секр.

АННА ЛОЙКО член УНС Відд. 78-го Т-ва ім. св. Миколая в Мінерсвілл, Па. померла 20-го березня 1993 року на 95-му році життя. Нар. 10-го жовтня 1897 року в Україні. Членом УНС стала 1961 року. Залишила у смутку дітей Мері, Анну, Джулі і Майка. Похорон відбувся на українському катедральному цвинтарі св. Миколая в Люблин, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Мері Петрунцьо, секр.

АННА МУСИК член УНС Відд. 94-го Т-ва ім. Маркіяна Шашкевича в Гемтремку, Миш. померла 29-го січня 1993 року на 98-му році життя. Нар. 30-го вересня 1894 року в селі Синьовидне Верхнє, Україна. Членом УНС стала 1930 року. Залишила у смутку синів: Павла з дружиною Анною, Панька з дружиною Валею, 5 внуків і 4 правнуків та близьку і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 1-го лютого, 1993 року на цвинтарі Мат. Олівет в Дітройті, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!

Ґелена Татарська, секр.

Проф. **ГРИГОРІЙ ГАГАРИН** член УНС Відд. 287-го Т-ва „Сини України" в Джерзі Сіті, Н. Дж. помер 28-го лютого 1993 року на 91-му році життя. Нар. 1902 року в Гродні, Польща. Залишив у смутку дочки: Ольгу Савченко з мужем Юрієм і Тамару Родроґез з мужем Іваном; сина Олега з дружиною Брендою і 5 внуків: Евгена, Оксану, Лізу, Джанні і Антона. Похорон відбувся 2-го березня 1993 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Дана Ясінська, секр.

ІВАН ГОРГУТ член УНС Відд. 53-го Т-ва ім. св. Миколая в Піттсбурґу, Па. помер 26-го лютого 1993 року на 78-му році життя. Нар. 22-го серпня 1914 року в Бенові, Україна. Членом УНС став 1956 року. Залишив у смутку дружину Тетяну, дочку Марію Сімко і синів: Бена Евгена і Ореста. Похорон відбувся 2-го березня 1993 року на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Пітсбурґу, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Іван М. Головатий, секр.

МАРІЯ МАТВІЙЧИК член УНС Відд. 481-го Т-ва ім. Івана Франка в Карнеґі, Па. померла 16-го грудня 1992 року на 75-му році життя. Нар. 24-го серпня 1917 року в Пітсбурґу, Па. Членом УНС стала 1935 року. Залишила у смутку двох синів Петра і Тому Івана. Похорон відбувся 19-го грудня 1992 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Карнеґі, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Гелен Возняк, секр.

АНАСТАЗІЯ ЧИРКО член УНС Відд. 184-го Т-ва „Верховинці" в Ню Йорку, Н.Й. померла 9-го березня 1993 року на 71-му році життя. Нар. 1-го січня 1922 року в селі Добра, Україна. Членом УНС стала 1973 року. Залишила у смутку мужа Дмитра, дочки Ярославу і Христину Фарман з мужем Петром, сина Івана з дружиною Катериною і внуків: Еріка, Джон-Мартін і Памелю. Похорон відбувся 23-го березня 1993 року на цвинтарі Святого Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Варка Бачинська, секр.

СОФІЯ ПЛАСКОНІС член УНС Відд. 427-го Т-ва ім. Івана Франка в Ст Катарінс, Онт. померла 10-го лютого 1993 року на 89-му році життя. Покійна народилася в 1903 році в Дичкові, Терноміль, Україна. Членом УНС стала 1944 р. Залишила у смутку синів: Мілька і Володимира з родинами, близьку і дальшу рідню в Канаді, Америці і в Україні. Похорон відбувся 13-го лютого 1993 року на цвинтарі Вікторія Лови в Ст. Катарінс, Онт. Канада.

Вічна Їй Пам'ять!

Петро Дяків, секр.